

I

(Legislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2022/590

zo 6. apríla 2022,

ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 138/2004, pokiaľ ide o regionálne ekonomické účty pre poľnohospodárstvo

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 338 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽¹⁾,

keďže:

- (1) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 ⁽²⁾ sa zriaďuje Európsky systém účtov 2010 (ďalej len „ESA 2010“) a obsahuje referenčný rámec spoločných štandardov, vymedzení pojmov, klasifikácií a účtovných pravidiel na zostavovanie účtov členských štátov s cieľom splniť štatistické požiadavky Únie.
- (2) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 138/2004 ⁽³⁾ sa zriaďujú ekonomické účty pre poľnohospodárstvo (ďalej len „EÚP“) v Únii stanovením metodiky a lehôt na prenos poľnohospodárskych účtov. EÚP sú satelitné účty národných účtov, ako sa stanovuje v ESA 2010, na účely získania výsledkov, ktoré sú harmonizované a porovnateľné medzi členskými štátmi, s cieľom zostaviť účty pre potreby Únie. Európsky dvor audítorov uverejnil v roku 2016 osobitnú správu č. 1/2016 s názvom „Je systém Komisie na hodnotenie výkonnosti v súvislosti s príjmami poľnohospodárov dobre navrhnutý a vychádza zo spoľahlivých údajov?“. Uvedená správa obsahuje vhodné a relevantné pripomienky a odporúčania týkajúce sa EÚP a nariadenia (ES) č. 138/2004.

⁽¹⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 8. marca 2022 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 29. marca 2022.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1).

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 138/2004 z 5. decembra 2003 o úhrnných účtoch pre poľnohospodárstvo v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 33, 5.2.2004, s. 1).

- (3) Regionálne ekonomické účty pre poľnohospodárstvo (ďalej len „REÚP“) sú prispôbením EÚP na regionálnu úroveň. Samotné národné údaje nemôžu odhaliť úplný a niekedy zložitý obraz o tom, čo sa deje na podrobnejšej úrovni. Údaje na regionálnej úrovni preto napomáhajú lepšie pochopenie rozmanitosti, ktorá existuje medzi regiónmi, dopĺňajú informácie za Úniu, eurozónu a jednotlivé členské štáty a zároveň reagujú na zvýšenú potrebu štatistického vykazovania v oblasti zodpovednosti a zvyšujú úroveň harmonizácie, účinnosti a konzistentnosti poľnohospodárskej štatistiky Únie. Preto je potrebné začleniť REÚP do nariadenia (ES) č. 138/2004, a to z hľadiska metodiky a programu prenosu údajov.
- (4) Štatistika sa už nepovažuje len za jeden z mnohých zdrojov informácií na účely tvorby politík, ale namiesto toho zohráva v rozhodovacom procese ústrednú úlohu. Rozhodovanie založené na faktoch si vyžaduje štatistiku, ktorá spĺňa kritériá vysokej kvality stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ⁽⁴⁾ v súlade s účelmi, na ktoré slúži.
- (5) Veľmi kvalitné štatistické údaje na regionálnej úrovni sú ústredným nástrojom na vykonávanie, monitorovanie, hodnotenie, preskúvanie a posudzovanie hospodárskeho, environmentálneho a sociálneho vplyvu politík súvisiacich s poľnohospodárstvom v Únii, najmä spoločnej poľnohospodárskej politiky (ďalej len „SPP“) vrátane opatrení na rozvoj vidieka, nového modelu vykonávania SPP a národných strategických plánov, ako aj politík Únie týkajúcich sa okrem iného životného prostredia, zmeny klímy, biodiverzity, obehového hospodárstva, využívania pôdy, vyváženého a udržateľného regionálneho rozvoja, verejného zdravia, dobrých životných podmienok zvierat, bezpečnosti potravín a potravinovej bezpečnosti a cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja. REÚP majú tiež zásadný význam, pokiaľ ide o presné posúdenie prínosu odvetvia poľnohospodárstva k naplneniu Európskej zelenej dohody, najmä stratégie Z farmy na stôl a stratégie Únie v oblasti biodiverzity. Zvyšuje sa uznanie úlohy regiónov a regionálnych údajov pri vykonávaní SPP. Regióny sú dôležitou hnacou silou zamestnanosti a udržateľného hospodárskeho rastu v Únii a poskytujú lepšie údaje na posúdenie udržateľnosti odvetvia poľnohospodárstva z hľadiska životného prostredia, obyvateľov, regiónov a hospodárstva.
- (6) V súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ⁽⁵⁾ by sa verejnosti mal udeliť prístup k údajom zozbieraným podľa tohto nariadenia, ktoré neboli ešte uverejnené.
- (7) Nariadenie (ES) č. 223/2009 poskytuje právny rámec pre európsku štatistiku a vyžaduje sa v ňom, aby členské štáty dodržiavali štatistické zásady a kritériá kvality, ktoré sú v ňom ustanovené. Pre posudzovanie a zlepšovanie kvality európskej štatistiky a informovanie o nej sú rozhodujúce správy o kvalite. Výbor pre Európsky štatistický systém (ďalej len „ESSC“) schválil jednotnú integrovanú štruktúru metaúdajov ako normu Európskeho štatistického systému pre podávanie správ o kvalite, čím prostredníctvom jednotných noriem a harmonizovaných metód pomáha plniť požiadavky na kvalitu štatistiky stanovené v nariadení (ES) č. 223/2009, najmä tie, ktoré sú stanovené v jeho článku 12 ods. 3. Zdroje by sa mali využívať optimálne a zaťaženie respondentov by sa malo minimalizovať.
- (8) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o podrobnosti týkajúce sa správ o kvalite a ich obsah. Na Komisiu by sa mali preniesť aj vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o možné výnimky z požiadaviek na REÚP. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ⁽⁶⁾.
- (9) EÚP poskytujú európskym tvorcom politiky trikrát ročne dôležité ročné makroekonomické údaje, ako sa stanovuje v prílohe II k tomuto nariadeniu. Súčasná lehota na prenos druhých odhadov EÚP, ktorý predstavuje jeden z troch uvedených prenosov údajov uskutočňovaných za rok, neposkytuje veľa času po skončení referenčného obdobia na zber zlepšených údajov v porovnaní s údajmi poskytnutými pri prvých odhadoch EÚP. Na zlepšenie kvality druhých odhadov EÚP je potrebné mierne posunúť príslušnú lehotu na prenos.

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009 o európskej štatistike a o zrušení nariadenia (ES, Euratom) č. 1101/2008 o prenose dôverných štatistických údajov Štatistickému úradu Európskych spoločností, nariadenia Rady (ES) č. 322/97 o štatistike Spoločenstva a rozhodnutia Rady 89/382/EHS, Euratom o založení Výboru pre štatistické programy Európskych spoločností (Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43).

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (10) Nariadenie (ES) č. 138/2004 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (11) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to začleniť REÚP do súčasného právneho rámca pre európsku štatistiku o EÚP, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov konzistentnosti a porovnateľnosti ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (12) Uskutočnili sa konzultácie s ESSC,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (ES) č. 138/2004 sa mení takto:

1. V článku 3 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Prvý prenos údajov sa uskutoční v novembri 2003.

Avšak prvý prenos údajov v prípade regionálnych ekonomických účtov pre poľnohospodárstvo (ďalej len „REÚP“) na úrovni NUTS 2 v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 (*) sa uskutoční do 30. septembra 2023.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 z 26. mája 2003 o zostavení spoločnej nomenklatúry územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) (Ú. v. EÚ L 154, 21.6.2003, s. 1).“

2. Vkladajú sa tieto články:

„Článok 3a

Šírenie štatistiky

Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 (*) a nariadenie (ES) č. 223/2009, Komisia (Eurostat) zverejňuje online a bezplatne údaje jej zasielané v súlade s článkom 3 tohto nariadenia.

Článok 3b

Posúdenie kvality

1. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na to, aby sa zabezpečila kvalita zasielaných údajov a metaúdajov.
2. Na účely tohto nariadenia sa na údaje, ktoré sa majú zasielať v súlade s článkom 3 tohto nariadenia, vzťahujú kritériá kvality stanovené v článku 12 ods. 1 nariadenia (ES) č. 223/2009.
3. Komisia (Eurostat) posúdi kvalitu zaslaných údajov. Na tento účel členské štáty zašlú Komisii (Eurostatu) správu o kvalite prvýkrát do 31. decembra 2025 a potom každých päť rokov pre súbory údajov zaslané počas vykazovaného obdobia.
4. Pri uplatňovaní kritérií kvality stanovených v článku 12 ods. 1 nariadenia (ES) č. 223/2009 pre údaje, ktoré sa majú zasielať v súlade s článkom 3 tohto nariadenia, Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov vymedzí postupy, štruktúru a ukazovatele posudzovania pre správy o kvalite uvedené v odseku 3 tohto článku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 4a ods. 2 tohto nariadenia. Nesmú členským štátom spôsobovať výraznú dodatočnú záťaž alebo náklady.

5. Členské štáty bezodkladne poskytnú Komisii (Eurostatu) všetky relevantné informácie alebo zmeny v súvislosti s vykonávaním tohto nariadenia, ktoré by akýmkoľvek podstatným spôsobom ovplyvnili kvalitu zasielaných údajov.
6. Na riadne odôvodnenú žiadosť Komisie (Eurostatu) členské štáty poskytnú bezodkladne všetky doplňujúce objasnenia potrebné na posúdenie kvality štatistických údajov.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 zo 6. septembra 2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia na inštitúcie a orgány Únie (Ú. v. EÚ L 264, 25.9.2006, s. 13).“

3. Vkladajú sa tieto články:

„Článok 4a

Postup výboru

1. Komisii pomáha Výbor pre Európsky štatistický systém zriadený nariadením (ES) č. 223/2009. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 4b

Výnimky

1. Ak by si uplatňovanie tohto nariadenia vyžadovalo významné úpravy v národnom štatistickom systéme niektorého členského štátu, pokiaľ ide o vykonávanie kapitoly VII prílohy I, a programu prenosu údajov pre REÚP uvedeného v prílohe II, môže Komisia prijať vykonávacie akty, ktorými sa uvedenému členskému štátu udelia výnimky na obdobie najviac dvoch rokov. Prvá lehota na prenos údajov pre REÚP však v žiadnom prípade nesmie byť stanovená na neskorší dátum než 30. septembra 2025. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 4a ods. 2.
2. Členský štát, ktorý sa rozhodne požiadať o výnimku uvedenú v odseku 1, predloží Komisii riadne odôvodnenú žiadosť o takúto výnimku do 21. augusta 2022.
3. Únia môže národným štatistickým úradom a iným vnútroštátnym orgánom uvedeným v článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 223/2009 poskytnúť finančné príspevky zo všeobecného rozpočtu Únie na pokrytie nákladov na vykonávanie tohto nariadenia v prípade, že na vytvorenie REÚP sú nevyhnutné významné úpravy národného štatistického systému členského štátu.“
4. Príloha I sa mení v súlade s prílohou I k tomuto nariadeniu.
5. Príloha II sa nahrádza textom uvedeným v prílohe II k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 6. apríla 2022

Za Európsky parlament
predsedníčka
R. METSOLA

Za Radu
predseda
C. BEAUNE

PRÍLOHA I

Príloha I k nariadeniu (ES) č. 138/2004 sa mení takto:

1. Do „Obsahu“ sa dopĺňa táto kapitola:

„VII Regionálne ekonomické účty pre poľnohospodárstvo (ďalej len „REÚP“)

A. Všeobecné zásady

1. Úvod
2. Ekonomika regiónu, územie regiónu
3. Základná jednotka pri zostavovaní REÚP
4. Metódy zostavovania REÚP
5. Pojmy sídlo a územie
6. Odvetvie poľnohospodárstva a charakteristické jednotky

B. Transakcie s výrobkami

1. Produkcia
2. Medzispotreba
3. Tvorba hrubého kapitálu

C. Distribučné transakcie a iné toky

1. Všeobecné pravidlá
2. Pridaná hodnota
3. Spotreba fixného kapitálu
4. Dotácie
5. Dane
6. Odmeny zamestnancov
7. Čistý prevádzkový prebytok
8. Úroky, nájomné
9. Príjmy z poľnohospodárskeho podnikania: všeobecné pravidlá výpočtu

D. Stručné zhodnotenie vykonávania

1. Úvod
2. Vymedzenie regionálneho poľnohospodárstva
3. Zisťovanie poľnohospodárskej produkcie
4. Neoddeliteľné nepoľnohospodárske druhotné činnosti
5. Medzispotreba“

2. V bode 1.27 sa tretia zarážka nahrádza takto:

„– podľa dohody nesmú zahŕňať výrobu THFK nepoľnohospodárskych produktov (ako napríklad budovy alebo stroje) na vlastný účet. Uvedená výroba THFK nepoľnohospodárskych produktov na vlastné konečné použitie sa pokladá za oddeliteľnú činnosť a zaznamenáva sa ako výroba identifikovateľnej miestnej KAU. Ubytovacie služby, ktoré sú k dispozícii zamestnancom ako odmena v naturáliách, sa musia zaznamenávať podobným spôsobom (zaznamenávajú sa na účte tvorby príjmov ako odmena v naturáliách),“

3. Bod 2.006 sa nahrádza takto:

„2.006. V EÚP sa ceny zaznamenávajú buď zaokrúhlené na najbližšie celé číslo, alebo upravené na jedno alebo dve desatinné miesta, v závislosti od štatistickej spoľahlivosti dostupných údajov o cenách. Na zostavenie EÚP sú potrebné príslušné cenové informácie o vstupoch a produkcii.“

4. V bode 2.108 sa písmeno g) nahrádza takto:

„g) odmena za služby obsiahnutá v hrubom poistnom poistenia uzavretého na krytie podniku pred rizikami, ako sú napríklad strata hospodárskych zvierat, škody spôsobené ľadovcom, mrazom, ohňom a víchricami. Zvyšok, t. j. čisté poistné, je tou zložkou zaplateného hrubého poistného, ktorú majú poisťovne na likvidáciu škôd.“

Presné členenie hrubého poistného na dve zložky je možné urobiť iba za národné hospodárstvo ako celok, ako sa to robí v prípade národných účtov. Rozdelenie komponentu služby medzi výrobné odvetvia sa vo všeobecnosti robí pomocou vhodných špecifikačných kľúčov v spojení so zostavovaním input-output tabuliek (tabuliek vstupov a produkcie). Preto sa pri vyplňaní danej položky v EÚP uvedie odkaz na národné účty (pokiaľ ide o zaznamenávanie dotácií týkajúcich sa poisťovacích služieb, pozri bod 3.063, poznámka pod čiarou 1);“

5. V bode 2.136 sa tretia zarážka nahrádza takto:

„– zmeny v klasifikácii alebo štruktúre fixných aktív: napr. zmeny ekonomického účelu poľnohospodárskej pôdy, mliekového dobytku určeného na výrobu mäsa (pozri bod 2.149, poznámka pod čiarou č. 1) alebo poľnohospodárskych budov, ktoré boli upravené na súkromné alebo iné ekonomické použitie.“

6. Dopĺňa sa táto kapitola:

„VII. REGIONÁLNE EKONOMICKÉ ÚČTY PRE POĽNOHOSPODÁRSTVO (ĎALEJ LEN „REÚP“)

A. VŠEOBECNÉ ZÁSADY

1. Úvod

7.01. Regionálne účty zohrávajú dôležitú úlohu pri formulovaní, vykonávaní a hodnotení regionálnych politík. Objektívne, spoľahlivé, konzistentné, koherentné, porovnateľné, relevantné a harmonizované regionálne štatistické ukazovatele poskytujú pevný základ pre politiky zamerané na znižovanie ekonomických a sociálnych nerovností medzi regiónmi Únie.

7.02. REÚP sú prispôbením EÚP na regionálnu úroveň.

7.03. REÚP zahŕňajú rovnaký súbor účtov ako EÚP, ale pre koncepčné problémy a problémy s meraním je výsledkom súbor účtov pre regióny, ktoré majú obmedzenejší rozsah a sú menej podrobné než EÚP na národnej úrovni.

7.04. Ako regionálne účty sú REÚP zostavované na základe priamo zozbieraných regionálnych údajov, a celoštátnych údajov, ktoré sú regionálne rozčlenené na základe odhadov. Nedostatok dostatočne úplných, aktuálnych a spoľahlivých regionálnych informácií si vyžaduje robiť pri zostavovaní regionálnych účtov odhady. To znamená, že niektoré regionálne rozdiely nie sú nutne zohľadnené v regionálnych účtoch (ESA 2010, 13.08).

2. Ekonomika regiónu, územie regiónu

7.05. Akékoľvek zostavenie regionálnych účtov, či už odkazujú na odvetvia alebo inštitucionálne sektory, si vyžaduje prísne vymedzenie ekonomiky regiónu a územia regiónu. Teoreticky sa odvetvie poľnohospodárstva v regióne vzťahuje na jednotky (poľnohospodárske podniky) zapojené do poľnohospodárskych činností (pozri 1.60 až 1.66) na území regiónu.

- 7.06. Ekonomika regiónu krajiny je súčasťou celej ekonomiky tejto krajiny. Celá ekonomika je členená podľa inštitucionálnych jednotiek a sektorov. Pozostáva zo všetkých inštitucionálnych jednotiek, ktoré majú centrum hlavného ekonomického záujmu na ekonomickom území krajiny. Ekonomické územie nie je úplne totožné s geografickým územím (pozri 7.08). Ekonomické územie krajiny je rozdelené na územia regiónu a na mimoregionálne územie (ESA 2010, 13.09).
- 7.07. Územie regiónu, ako sa vymedzuje v ESA 2010, pozostáva z tej časti ekonomického územia krajiny, ktorá je priamo priradená k regiónu. Voľné zóny, colné sklady a továrne pod colnou kontrolou sú priradené k regiónom, v ktorých sa nachádzajú.
- 7.08. Uvedené členenie územia však nie je úplne v súlade s pojmom národného ekonomického územia, ktorý sa uplatňuje pri národných účtoch. Mimoregionálne územie tvoria tie časti ekonomického územia krajiny, ktoré nemôžu byť priamo priradené k jedinému regiónu a ktoré sú vylúčené z REÚP, t. j.:
- a) národný vzdušný priestor, teritoriálne vody a kontinentálny šelf ležiaci v medzinárodných vodách, na ktoré má krajina výhradné právo;
 - b) teritoriálne enklávy, t. j. geografické teritória, ktoré sa nachádzajú vo svete a ktoré na základe medzinárodných zmlúv alebo medzištátnych dohôd používajú orgány verejnej správy krajiny (veľvyslanectvá, konzuláty, vojenské základne, vedecké základne atď.);
 - c) ložiská ropy, zemného plynu atď. v medzinárodných vodách, mimo kontinentálneho šelfu krajiny, prevádzkované rezidentskými jednotkami.
- 7.09. Nomenklatúra územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) zostavená na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 (*) poskytuje jediné, jednotné členenie ekonomického územia pre Úniu. REÚP si vyžadujú štatistiku na úrovni NUTS 2, ako sa bežne stanovuje v rámci súčasných opatrení podľa uvedeného nariadenia. Na vnútroštátne účely sa môžu regionálne účty zostavovať v náležitých prípadoch aj na podrobnejšej regionálnej úrovni, konkrétne na úrovni NUTS 3 (ESA 2010, 13.12).
3. Základná jednotka pri zostavovaní REÚP
- 7.10. Jednotky používané pre regionálne účty podľa odvetví sú miestne KAU. Miestna KAU je pozorovateľnou formou výrobných jednotiek.
- 7.11. Štatistický prístup (odvetvie) „si vystačí“ s pozorovateľnou jednotkou, aj keď to znamená odchýlenie od jedinej činnosti. Rovnako ako v prípade SNA 2008 sa aj v prípade ESA 2010 uprednostňuje štatistický prístup a pri zostavovaní národných účtov podľa odvetví sa odporúča miestna KAU. Definujú teda rovnakú jednotku pre odvetvia bez ohľadu na to, či sa sledujú na regionálnej alebo národnej úrovni.
- 7.12. Rovnako ako v EÚP sa aj v prípade REÚP ako základná jednotka pre odvetvie poľnohospodárstva používa poľnohospodársky podnik – „prispôsobený“ podľa určitých konvencií na dosiahnutie súladu s príslušnými cieľmi. Pre uvedenú voľbu existujú dva rozhodujúce dôvody. Na jednej strane je jednotka poľnohospodársky podnik miestnou KAU pre poľnohospodárstvo (pozri 1.09 až 1.17), ktorá je definovaná ako tá časť KAU, ktorá sa vzťahuje na miestnu úroveň. Miestna KAU je tiež najvhodnejšou jednotkou pre odvetvie poľnohospodárstva, aj keď zahŕňa nepoľnohospodárske druhotné činnosti, ktoré nemožno vykazovať oddelene od poľnohospodárskych činností (pozri 1.15 a 1.16, 1.25 až 1.32).
- 7.13. Používanie poľnohospodárskeho podniku ako základnej jednotky znamená zahrnutie nepoľnohospodárskych druhotných činností týchto poľnohospodárskych podnikov do REÚP (pozri 7.12). Keďže účelom EÚP je merať, opisovať a analyzovať tvorbu príjmov z poľnohospodárskej ekonomickej činnosti, sú z nich jednotky, ktoré predstavujú výlučne činnosť vo voľnom čase (napr. domáce záhradky a drobnochov), vylúčené. Naproti tomu sú do EÚP zahrnuté jednotky, ktoré sa zaoberajú samozásobiteľským hospodárením (pozri 1.24).

7.14. Poľnohospodársky podnik je referenčnou jednotkou pre štatistické zisťovania týkajúce sa poľnohospodárstva, či už na národnej alebo regionálnej úrovni. Výhodou je, že hodnotenie produkcie z hľadiska množstva môže byť založené priamo na štatistických systémoch na meranie plôch, výnosov, veľkosti stád atď. Výber poľnohospodárskeho podniku takisto umožňuje lepšiu konzistentnosť účtovníctva.

4. Metódy zostavovania REÚP

7.15. ESA (ESA 2010, 13.24 až 13.32) navrhuje dve metódy, ktoré sa uplatňujú buď na odvetvia, alebo na inštitucionálne sektory: metódu zdola nahor a metódu zhora nadol. Metóda zdola nahor pozostáva zo zberu údajov na úrovni jednotiek (miestne KAU, inštitucionálne jednotky) a potom v ich sčítaní, aby sa získala regionálna hodnota za jednotlivé agregáty. Metóda zhora nadol rekonštruuje regionálne hodnoty rozčlenením celoštátnej hodnoty pomocou ukazovateľa, ktorý čo najpresnejšie reflektuje regionálnu distribúciu príslušnej premennej. Uvedené dve metódy sa môžu kombinovať rôznymi spôsobmi, kombináciami, ktoré ESA označuje ako kombináciu metód zdola nahor a zhora nadol. Je však potrebné vyhnúť sa zbieraniu rovnakých informácií viac ako jedenkrát, aby nevznikala nadbytočnosť pri vykazovaní údajov. Uprednostňuje sa však metóda zdola nahor, hoci v mnohých prípadoch sa v skutočnosti používa kombinácia metód zdola nahor a zhora nadol. Podrobnosti o konkrétnej metóde a zdrojoch sa úplne transparentne stanovujú v správach o kvalite, pričom sa uvedie, ktoré regionálne údaje boli získané priamo a ktoré údaje sú založené na celoštátnych údajoch, ktoré sú regionálne rozčlenené na základe odhadov.

5. Pojmy sídlo a územie

7.16. Ekonomické transakcie podnikov a domácností môžu prekračovať regionálne hranice. Podniky môžu pôsobiť aj vo viac ako jednom regióne, a to buď na stálych pracoviskách, alebo dočasne, napr. veľké poľnohospodárske podniky môžu vykonávať prácu v rôznych regiónoch. Preto je potrebná jasná zásada, ktorá by pomohla členským štátom konzistentne priradovať uvedenú medziregionálnu činnosť určitému regiónu.

7.17. Regionálne účty odvetví sú založené na kritériu sídla výrobných jednotiek. Každé odvetvie na regionálnej úrovni zahŕňa skupinu miestnych KAU s rovnakou alebo podobnou hlavnou ekonomickou činnosťou, ktoré majú centrum svojho ekonomického záujmu na tomto území regiónu. Uvedené centrum záujmu sa často spája s konkrétnym dlhodobým umiestnením v regióne, ktoré predstavujú napríklad inštitucionálne jednotky, ku ktorým miestne KAU patria.

7.18. Regionálne účty však majú niekoľko osobitných črt. Pri niektorých činnostiach nie je vždy jednoduché definovať región ako špecifickú oblasť. Vzťah medzi umiestnením ústredia a fyzickým umiestnením poľnohospodárskeho podniku môže spôsobiť problém, keďže faktory poľnohospodárskej výroby môže riadiť ústredie, ktoré sa nachádza v inom regióne. V prípade REÚP je dôležité rozdeliť tieto dva subjekty, a preto musí byť poľnohospodársky podnik priradený k regiónu, v ktorom sa nachádzajú jeho produkčné faktory, a nie k regiónu, v ktorom sa nachádza jeho ústredie. Na jedno ústredie preto môže pripadať niekoľko jednotiek v zmysle REÚP, t. j. toľko jednotiek, v koľkých regiónoch mimo regiónu ústredia majú miestne KAU sídlo.

7.19. Alternatívny pojem, ktorý sa vo všeobecnosti neuplatňuje v prípade národných a regionálnych účtov, by bol striktné územný. Z uvedeného pojmu vyplýva, že činnosti sa priradujú k územiu, na ktorom sa skutočne vykonávajú, bez ohľadu na sídlo jednotiek zapojených do činnosti.

7.20. Hoci pri regionálnom rozdelení transakcií rezidentských jednotiek má prednosť prístup zohľadňujúci sídlo, ESA 2010 poskytuje určité obmedzené možnosti na uplatňovanie územného prístupu (ESA 2010, 13.21). Dochádza k tomu vtedy, keď sú pre pozemky a budovy v regióne alebo v krajine, v ktorej sa pozemky alebo budovy nachádzajú, vytvorené fiktívne jednotky.

7.21. V hypotetickom prípade, keď jednotky sídlia v regióne vykonávajú činnosti len na území svojho regiónu, sa pojem sídla zhoduje s pojmom územia. Týka sa to aj prípadu regionálneho rozdelenia založeného na fiktívnych jednotkách vytvorených pre pozemky a budovy a pre podniky nezapísané v obchodnom registri, ktoré sa nachádzajú v iných krajinách alebo v regiónoch odlišných od regiónu sídla vlastníka.

6. Odvetvie poľnohospodárstva a charakteristické jednotky

7.22. Odvetvie pozostáva zo všetkých miestnych KAU, ktoré vykonávajú rovnakú alebo podobnú ekonomickú činnosť (pozri 1.59). Odvetvie poľnohospodárstva, ako je opísané v EÚP, zodpovedá v zásade divízii 01 v NACE Revision 2 s rozdielmi uvedenými v 1.62 až 1.66. Rozsah pôsobnosti REÚP je vymedzený na základe zoznamu charakteristických činností vypracovaného pre EÚP. Existujú určité rozdiely medzi odvetvím poľnohospodárstva v EÚP, a teda aj v REÚP, a odvetvím stanoveným pre ústredný rámec národných účtov (pozri 1.93).

B. TRANSAKcie S VÝROBKAMI

7.23. S oceňovaním poľnohospodárskej produkcie súvisí niekoľko špecifických problémov. Najzávažnejšie sa týkajú sezónnych výrobkov, živočíšnej výroby a načasovania záznamov do účtov. V metodike EÚP sa uvádzajú presné pravidlá, ktorými sa upravuje, ako zohľadniť účinky skladovania sezónnych výrobkov, ako merať produkciu hospodárskych zvierat a ako zaznamenávať výrobky, ktorých výroba ešte nie je dokončená. Pri zostavovaní REÚP sa musia dodržiavať uvedené zásady. To však nevyklučuje určité úpravy na regionálnej úrovni, napríklad v prípade živočíšnej výroby. Malo by sa zdôrazniť, že celková hodnota regionálneho ocenenia musí byť totožná s oceneniami EÚP.

1. Produkcia

a) Meranie produkcie

7.24. V REÚP predstavuje produkcia regiónu všetky výrobky patriace do rozsahu pôsobnosti EÚP, ktoré počas účtovného obdobia v tomto regióne vyrobili všetky jednotky odvetvia poľnohospodárstva, bez ohľadu na to, či sú určené na uvedenie na trh mimo odvetvia, na predaj iným poľnohospodárskym podnikom alebo v určitých prípadoch na použitie v tom istom poľnohospodárskom podniku. Preto:

- a) akýkoľvek poľnohospodársky výrobok opúšťajúci poľnohospodársky podnik v regióne sa zaznamenáva ako súčasť produkcie regiónu bez ohľadu na miesto jeho určenia alebo jednotku, ktorá ho kupuje;
- b) niektoré poľnohospodárske výrobky používané ako medzispotreba tým istým poľnohospodárskym podnikom sa zahrnú do produkcie regiónu (pozri 2.056).

7.25. Výrobný proces týkajúci sa hospodárskych zvierat trvá vo všeobecnosti niekoľko rokov. Pri oceňovaní hospodárskych zvierat sa musí rozlišovať medzi zvieratami klasifikovanými ako fixné aktíva (plemenné a ťažné zvieratá, dojnice atď.) a zvieratami klasifikovanými ako zásoby (zvieratá určené hlavne na mäso). S cieľom vyhnúť sa dvojitému započítaniu sa teda transakcie zahŕňajúce presun zvierat medzi poľnohospodárskymi podnikmi (ktoré sa považujú za kladné predaje v prípade poľnohospodárskych podnikov predávajúcich hospodárske zvieratá a za záporné predaje v prípade nakupujúcich poľnohospodárskych podnikov) riešia tak, ako je uvedené ďalej:

- a) transakcie medzi poľnohospodárskymi podnikmi v tom istom regióne, ktoré sa týkajú zvierat klasifikovaných ako fixné aktíva, sa navzájom rušia, s výnimkou nákladov na prevod vlastníctva (**); neuvádzajú sa ako predaje vykonané poľnohospodárskymi podnikmi, a preto nie sú zahrnuté do produkcie príslušného regiónu;
- b) zvieratá klasifikované ako zásoby, ktoré sú predmetom transakcie medzi regiónmi, sa považujú za kladné predaje (spolu s vývozom) pre región pôvodu a zvieratá kúpené z iných regiónov za záporné predaje (spolu s dovozom) (***)
- c) ak sa náklady na prevod vlastníctva (doprava, obchodné marže atď.) týkajú obchodu so zvieratami klasifikovanými ako zásoby, odpočítajú sa od produkcie; k tomu dochádza automaticky, keď ide o nákupy od poľnohospodárskych podnikov v iných regiónoch, keďže náklady sú súčasťou záporných predajov, zatiaľ čo pri obchodovaní so zvieratami medzi poľnohospodárskymi podnikmi v tom istom regióne sa musí vykonať úprava v predajoch, a teda aj v produkcii.

b) Oceňovanie produkcie

7.26. Produkcia sa oceňuje v základných cenách (pozri 2.082), t. j. vrátane dotácií na produkty mínus dane z produktov. Uvedená metóda výpočtu znamená, že dane a dotácie na produkty sa musia rozčleniť podľa regiónov.

2. Medzispotreba

a) Vymedzenie

7.27. Medzispotreba pozostáva z tovarov (iných ako fixných aktív) a trhových služieb spotrebovaných počas výrobného procesu na výrobu iných tovarov (pozri 2.097 až 2.109).

7.28. Pri zostavovaní REÚP medzispotreba zahŕňa:

- a) poľnohospodárske výrobky nakúpené na spotrebu počas výrobného procesu od iných poľnohospodárskych podnikov (či už v tom istom regióne alebo v inom regióne);
- b) určité výrobky používané ako vnútrojednotková spotreba a uvádzané ako produkcia (pozri 2.054 až 2.058 a 7.24).

7.29. Osobitný prípad FISIM sa v regionálnych účtoch posudzuje rovnako ako v národných účtoch. Ak je odhad stavu úverov a vkladov k dispozícii podľa regiónov, možno použiť metódu zdola nahor. Odhady stavov úverov a vkladov však zvyčajne nie sú k dispozícii podľa regiónov. V takom prípade sa rozdelenie FISIM do odvetvia používateľov vykoná podľa druhej najlepšej metódy: ako rozdeľovacie ukazovatele sa používajú hrubá regionálna produkcia alebo hrubá pridaná hodnota podľa odvetví (ESA 2010, 13.40).

b) Oceňovanie medzispotreby

7.30. Všetky výrobky a služby používané na medzispotrebu sa oceňujú nákupnou cenou (bez odpočítateľnej DPH) (pozri 2.110 až 2.114).

3. Tvorba hrubého kapitálu

7.31. Tvorba hrubého kapitálu pre poľnohospodárstvo sa rozdeľuje na:

- a) THFK;
- b) zmenu stavu zásob.

a) THFK

7.32. V poľnohospodárstve dochádza k tvorbe fixného kapitálu vždy, keď vlastník nadobudne alebo produkuje fixné aktíva, ktoré sú určené na použitie počas obdobia dlhšieho ako jeden rok ako prostriedok výroby v procese poľnohospodárskej výroby. Kritérium rozdeľovania pre zaznamenávanie THFK sa vzťahuje na odvetvia používateľov, a nie na odvetvie, do ktorého patrí právny vlastník.

7.33. Fixné aktíva, ktoré vlastní multiregionálna jednotka, sa alokujú do tých miestnych KAU, kde sa používajú. Fixné aktíva užívané prostredníctvom operatívneho lízingu sa zaznamenávajú v regióne vlastníka aktív a fixné aktíva užívané na základe finančného lízingu sa zaznamenávajú v regióne používateľa (ESA 2010, 13.33).

7.34. Nové aktíva zahrnuté do fixného kapitálu sa uvádzajú brutto, t. j. bez odpočítania spotreby fixného kapitálu. Okrem toho sa pri uvedených aktívach vypočítava aj spotreba fixného kapitálu. Tvorba čistého kapitálu sa získava odpočítaním spotreby fixných aktív od tvorby hrubého kapitálu.

7.35. Výrobné jednotky si môžu navzájom predať existujúce aktíva, napr. použité stroje. Keď sa aktíva presúvajú medzi odvetviami a regiónmi, celková zaplatená cena sa zahrnie do THFK v jednom odvetví alebo regióne a prijatá cena sa odpočíta od THFK v inom odvetví alebo regióne. Transakčné náklady vlastníctva aktív, ako sú právne poplatky za predaje pozemkov a existujúcich budov, nadobúdateľ započítava ako dodatočnú THFK, aj keď niektoré náklady hradí predávajúci.

7.36. THFK pre hospodárske zvieratá v regióne sa musí zostaviť v súlade s ESA 2010 (3.124 až 3.138) a 2.149 až 2.161 tejto prílohy. THFK pre hospodárske zvieratá zodpovedá rozdielu medzi nadobudnutím hospodárskych zvierat počas roka (prirodzený rast a nákupy mimo regiónu vrátane dovozu) vrátane nadobudnutí vyplývajúcich z produkcie na vlastný účet a úbytkom hospodárskych zvierat (z dôvodu zabitia, predaja do iných regiónov vrátane vývozu, alebo akéhokoľvek iného konečného využitia). Keď sa agregujú všetky regióny, je dôležité zabezpečiť, aby sa medziregionálne toky navzájom zrušili (okrem nákladov na prevod vlastníctva) tak, aby súčet všetkých regionálnych THFK bol rovnaký ako THFK národných poľnohospodárskych účtov. Keď sa používa metóda zdola nahor, uplatňuje sa toto: predaje zvierat do poľnohospodárskych podnikov v iných regiónoch predstavujú zápornú THFK, zatiaľ čo nákupy z iných regiónov predstavujú pozitívnu THFK. Na výpočet THFK pre hospodárske zvieratá v regióne sa môže použiť odporúčaná nepriama metóda (pozri 2.156).

b) Zmena stavu zásob

7.37. Zásoby zahŕňajú všetky aktíva, ktoré nie sú súčasťou fixného kapitálu a ktoré majú v danom momente v dočasnej držbe výrobné jednotky. Rozlišujú sa dva druhy zásob: vstupné zásoby a výstupné zásoby (pozri 2.171).

7.38. V prípade zvierat klasifikovaných ako zásoby, obchod, ktorý sa berie do úvahy pri výpočte zmien stavu zásob, zahŕňa predaje do iných regiónov a nákupy z nich, ako aj dovoz a vývoz.

C. DISTRIBUČNÉ TRANSAKČIE A INÉ TOKY

7.39. Praktické ťažkosti pri získavaní spoľahlivých regionálnych informácií o distribučných transakciách v určitých prípadoch, najmä keď jednotky vykonávajú činnosti vo viac ako jednom regióne alebo keď región nie je vždy jasne vymedzenou oblasťou, v ktorej sa vykonávajú určité činnosti, vysvetľujú, prečo ESA pokrýva regionálne účty odvetvia poľnohospodárstva len v súvislosti s niekoľkými agregátmi: pridaná hodnota, dotácie, dane, odmeny zamestnancov, nájomné a ostatné príjmy, úroky a THFK.

1. Všeobecné pravidlá

7.40. Distribučné transakcie sa zaznamenávajú na akruálnom princípe, t. j. v čase, keď ekonomická hodnota, splatná suma alebo pohľadávka vznikne, je transformovaná alebo zrušená, alebo zanikne, a nie vtedy, keď sa skutočne uskutoční platba. Uvedený princíp zaznamenávania (založený na právach a povinnostiach) sa uplatňuje na všetky toky bez ohľadu na to, či sú to peňažné toky alebo či k nim dochádza medzi jednotkami alebo v rámci jednej jednotky.

7.41. Ak však nie je možné presne určiť dátum nadobudnutia pohľadávky (dlhu), môže sa použiť dátum platby alebo iná prijateľná aproximácia akruálneho princípu (pozri 3.007).

2. Pridaná hodnota

a) Všeobecné pravidlá

7.42. Pridaná hodnota je výsledkom výrobnjej činnosti ekonomiky alebo jedného z jej odvetví počas daného obdobia a je bilančnou položkou účtu produkcie. Ide o rozdiel medzi hodnotou produkcie a hodnotou medzispotreby. Je kľúčovou položkou pri zisťovaní produktivity ekonomiky alebo odvetvia (pozri 3.013) alebo regiónu či odvetvia v rámci regiónu.

b) Oceňovanie pridanej hodnoty

7.43. Pridaná hodnota sa môže uviesť brutto (hrubá pridaná hodnota v základných cenách) alebo netto (čistá pridaná hodnota v základných cenách), t. j. pred odpočítaním alebo po odpočítaní spotreby fixného kapitálu. V súlade s metódou oceňovania produkcie (základná cena) a medzispotreby (nákupné ceny) sa pridaná hodnota meria v základných cenách (pozri 3.013).

7.44. Použitie základných cien znamená, že dane z výrobkov a dotácie na výrobky sa musia priradiť k špecifickým tovarom a službám, ktoré sa potom musia rozdeliť medzi regióny.

7.45. Odpočítaním iných daní z výroby od pridanej hodnoty v základných cenách a pripočítaním iných dotácií na výrobu sa získa pridaná hodnota v cenách výrobných nákladov. Čistá pridaná hodnota v cenách výrobných nákladov predstavuje príjem z produkčných faktorov (pozri 3.014).

3. Spotreba fixného kapitálu

7.46. V rámci REÚP sa tovary a služby, ktoré tvoria fixný kapitál poľnohospodárskeho podniku (ako sú porasty s opakovanými výnosmi plodín, stroje a budovy, významné zlepšenia pôdy, softvér, náklady na prevod vlastníctva neprodukovaných aktív), ako prostriedky výroby vo výrobnom procese opotrebovávajú a zastarávajú. Takéto opotrebovanie a zastarávanie sa meria ako spotreba fixného kapitálu. Podobne ako v prípade EÚP sa spotreba fixného kapitálu nepočíta v prípade hospodárskych zvierat.

4. Dotácie

7.47. REÚP uplatňujú rovnaké pravidlá ako EÚP: toky, ktoré sú v EÚP klasifikované ako prevádzkové dotácie, sa rovnakým spôsobom klasifikujú v REÚP, podobne je to v prípade tokov vo forme kapitálových transferov.

5. Dane

7.48. REÚP uplatňujú rovnaké pravidlá ako EÚP: jednotlivé druhy daní sa v REÚP klasifikujú rovnakým spôsobom ako v EÚP.

6. Odmeny zamestnancov

7.49. V prípade výrobcov sa odmeny zamestnancov alokujú do tých miestnych KAU, v ktorých sú ľudia zamestnaní. Keď uvedené údaje nie sú dostupné, odmeny zamestnancov sa alokujú podľa druhej najlepšej metódy založenej na odpracovaných hodinách. Ak nie sú dostupné údaje o odmenách zamestnancov ani o odpracovaných hodinách, použije sa údaj o počte zamestnancov podľa miestnej KAU (pozri ESA 2010, 13.42).

7. Čistý prevádzkový prebytok

7.50. Čistý prevádzkový prebytok sa získa tak, že od čistej pridanej hodnoty v základných cenách sa odpočítajú odmeny zamestnancov a iné dane z výroby a pripočítajú sa ostatné dotácie na výrobu.

8. Úroky, nájomné

7.51. REÚP uplatňujú rovnaké pravidlá ako EÚP: toky, ktoré sú klasifikované ako úroky, nájomné v EÚP, sa klasifikujú rovnakým spôsobom aj v REÚP.

9. Príjmy z poľnohospodárskeho podnikania: všeobecné pravidlá výpočtu

7.52. Priamo splatný príjem z majetku vyplývajúci z poľnohospodárskych činností a nepoľnohospodárskych druhotných činností, t. j. úroky zaplatené z pôžičiek prijatých v súvislosti s týmito činnosťami vrátane nákupu poľnohospodárskej pôdy a nájomné platené vlastníkom pôdy, sa odpočíta od prevádzkového prebytku (pozri 3.070 až 3.087).

D. STRUČNÉ ZHODNOTENIE VYKONÁVANIA

1. Úvod

7.53. Táto časť sa zameriava na zdôraznenie niektorých aspektov metodiky, najmä na výber poľnohospodárskeho podniku a meranie produkcie.

7.54. Poľnohospodársky podnik je referenčnou jednotkou pre štatistické zisťovania o poľnohospodárstve na národnej a nižšej úrovni. To je pre REÚP veľkou výhodou, pretože to znamená, že oceňovanie produkcie z hľadiska množstiev môže byť založené priamo na štatistických systémoch na meranie plôch, výnosov, veľkosti stád atď. Výber poľnohospodárskeho podniku má tiež tú výhodu, že umožňuje lepšiu konzistentnosť účtov. Produkcia a náklady sa v skutočnosti týkajú rovnakých súborov jednotiek, aj keď sa metódy extrapolácie v jednotlivých zdrojoch líšia. Napokon výber poľnohospodárskeho podniku spolu s pojmami charakteristických činností a jednotiek zabraňuje tomu, aby sa museli vykonať úpravy, ktoré by mohli byť sporné, ako by to mohlo byť v prípade domácich záhradiek a drobného poľnohospodárstva. Uvedená konvencia uľahčuje porovnávanie medzi krajinami. Prepojenie so štatistickými údajmi vo fyzických množstvách, ktoré sú kľúčové pre poľnohospodárstvo a zaručujú, že merania účtovných položiek budú konzistentné, pretože úpravy alebo „mimoštatistické“ opravy sú takto obmedzené, zjavne zjednodušuje a zlepšuje výpočty. Uvedené aspekty sú tiež v súlade s cieľom uprednostniť v REÚP prístup zdola nahor.

2. Vymedzenie regionálneho poľnohospodárstva

7.55. Pre každý región sa odvetvie poľnohospodárstva skladá zo všetkých poľnohospodárskych podnikov, ktorých produkčné faktory sa nachádzajú v danom regióne. Táto zásada, ktorá je v súlade s pojmom sídla výrobných jednotiek, môže spôsobovať niekoľko problémov: poľnohospodárska štatistika zvyčajne vymedzuje umiestnenie poľnohospodárskych podnikov podľa ich ústredia, a nie priamo podľa umiestnenia produkčných faktorov. Tieto dve umiestnenia nie sú vždy rovnaké a čím sú poľnohospodárske podniky väčšie, tým častejšie sa bude tento jav pravdepodobne vyskytovať. Pri zostavovaní REÚP sa preto niektoré poľnohospodárske podniky preklasifikujú medzi regiónmi a v niektorých prípadoch dokonca rozdelia. V praxi to bude pravdepodobne ťažké, pričom v takom prípade môže byť vhodnejšie zachovať pre poľnohospodárske podniky rovnaké umiestnenie ako v štatistických zisťovaniach. Uvedený návrh však závisí od dvoch podmienok: po prvé, spôsob vymedzenia umiestnenia musí byť rovnaký pre všetky regióny krajiny a po druhé, všetky účtovné položky sa musia oceňovať zo zdrojov, ktoré používajú rovnaké pravidlá na vymedzenie umiestnenia poľnohospodárskych podnikov.

3. Zisťovanie poľnohospodárskej produkcie

7.56. Poľnohospodárska produkcia zahŕňa určité plodiny, ktoré ten istý poľnohospodársky podnik opätovne používa vo forme medzispotreby; týka sa to najmä výrobkov určených na krmivá pre zvieratá. Najmä v prípade plodín pestovaných na ornej pôde sa môže regionálna produkcia často určovať na základe množstiev zozbieraných v každom regióne, ktoré sa potom oceňujú prostredníctvom cien. V uvedenom prípade sa oceňuje celá produkcia bez ohľadu na to, či je určená na uvádzanie na trh mimo odvetvia, predaj iným poľnohospodárskym podnikom alebo použitie tým istým poľnohospodárskym podnikom. Produkcia každého regiónu sa teda získava priamo v súlade s pojmom prijatým v EÚP a REÚP. Ceny, ktorými sa oceňuje produkcia tvoriaca vnútrojednotkovú spotrebu, môžu byť založené aj na regionálnych údajoch zodpovedajúcich cenám, za ktoré sa produkcia predáva. Nedostatok regionálnych údajov o cenách však predstavuje všeobecný problém, pokiaľ ide o oceňovanie produkcie, a to (regionálnej) produkcie, ktorá sa predáva, ako aj produkcie, ktorá tvorí vnútrojednotkovú spotrebu. Oceňovanie výrobkov REÚP tvoriacich vnútrojednotkovú spotrebu tak spôsobuje rovnaké ťažkosti ako oceňovanie výrobkov, ktoré sa uvádzajú na trh. Inak je to samozrejme v prípade, keď množstvá nemožno oceniť na regionálnej úrovni. Vtedy je metóda zhora nadol, ktorá je založená na oceneniach na národnej úrovni, vo všeobecnosti jedinou metódou, ktorú možno použiť (****).

7.57. Pokiaľ ide o zvieratá, či už sú klasifikované ako zásoby alebo ako fixný kapitál, zohľadnia sa tieto prvky:

- oceňovanie zmien stavu zásob a zmien THFK týkajúcich sa zvierat na regionálnej úrovni, pretože uvedené dva toky sú zložkami nepriamej metódy výpočtu produkcie,
- oceňovanie obchodu so zvieratami medzi regiónmi, pričom uvedený obchod je súčasťou nepriamej metódy výpočtu produkcie,
- členenie dovozných a vývozných tokov týkajúcich sa zvierat podľa regiónov,
- primerané zaobchádzanie s nákladmi na prevod vlastníctva,
- metóda úpravy REÚP podľa EÚP.

- 7.58. V niektorých prípadoch môže byť nepriama metóda výpočtu živočíšnej produkcie na regionálnej úrovni príliš náročná. V takýchto prípadoch je lepšie vypočítať produkciu na základe modelu s použitím fyzických údajov a potom upraviť hodnoty podľa hodnôt v EÚP.
4. Neoddeliteľné nepoľnohospodárske druhotné činnosti
- 7.59. Existujú rôzne spôsoby začlenenia neoddeliteľných nepoľnohospodárskych druhotných činností do REÚP, a to v závislosti od druhu činnosti. Niektoré z týchto druhotných činností sú na regionálnej úrovni veľmi koncentrované, napríklad spracúvanie poľnohospodárskych výrobkov. V tomto prípade sa pri oceňovaní produkcie z hľadiska množstiev aj cien môžu využiť miestne štatistické údaje. V prípade tejto produkcie sú hodnoty v EÚP *de facto* rovnaké ako hodnoty v REÚP. Iné prípady však môžu byť zložitejšie. Napríklad v prípade niektorých činností nemusí existovať žiadny regionálny zdroj, najmä ak sa od začiatku nekonzentrujú v konkrétnych regiónoch. V prípade iných činností sa regionálne údaje poskytujú prostredníctvom štatistických zisťovaní alebo informácií o mikroekonomických účtoch (napríklad informačná sieť poľnohospodárskeho účtovníctva (FADN)), ale neexistuje žiadna záruka, že sú reprezentatívne za daný región. Okrem toho údaje môžu byť staré a k dispozícii nie sú žiadne zdroje na spoľahlivú aktualizáciu. A napokon, niekedy nie sú kvalitatívne ukazovatele na regionálnej úrovni k dispozícii. Vo všetkých týchto prípadoch sú hodnoty EÚP východiskovým bodom pre REÚP a často sa musí používať metóda zhora nadol.
5. Medzispotreba
- 7.60. Medzispotreba v REÚP zahŕňa poľnohospodárske výrobky používané poľnohospodárskymi podnikmi bez ohľadu na to, či sa s nimi obchoduje priamo medzi vlastníkmi v tom istom regióne alebo v rôznych regiónoch, alebo sa posúvajú prostredníctvom sprostredkovateľov, ktorí sa môžu alebo nemusia stať vlastníkmi výrobkov pred ich ďalším predajom. Okrem toho sa niektoré poľnohospodárske výrobky vnútrojednotkovej spotreby uvádzajú aj ako medzispotreba, obzvlášť určité plodiny používané ako krmivo pre zvieratá. Nákupy zvierat, a to ani tých dovezených, sa nezaznamenávajú ako medzispotreba.
- 7.61. Prvá metóda výpočtu medzispotreby poľnohospodárskych výrobkov na regionálnej úrovni spočíva vo výpočte rozdielu medzi produkciou REÚP a tou časťou produkcie, ktorá má opustiť odvetvie, samostatne za každý výrobok (****). Nie je to však úplne presné vyjadrenie medzispotreby poľnohospodárskych výrobkov v každom regióne, pretože zatiaľ čo poľnohospodárske výrobky určené na medzispotrebu poľnohospodárskymi podnikmi v iných regiónoch zahrnuté sú, poľnohospodárske výrobky, ktoré pochádzajú z poľnohospodárskych podnikov v iných regiónoch, zahrnuté nie sú. Medzispotreba sa preto musí upraviť v súlade s hodnotami v EÚP.
- 7.62. Možná je aj iná metóda výpočtu, s použitím FADN ako zdroja informácií. Uvedený zdroj umožňuje oceniť medzispotrebu poľnohospodárskych výrobkov bez ohľadu na to, či pochádzajú z predajov ostatných poľnohospodárskych podnikov alebo z iných zdrojov, napríklad z dovozu. FADN však nepokrýva presne rovnakým spôsobom výrobky, ktoré používa ako medzispotrebu ten istý poľnohospodársky podnik, a preto sú potrebné korekcie. Podobne sa preto medzispotreba musí upraviť v súlade s hodnotami v EÚP.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 z 26. mája 2003 o zostavení spoločnej nomenklatúry územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) (Ú. v. EÚ L 154, 21.6.2003, s. 1).

(**) Pokiaľ príslušné predaje a nákupy pripadajú na to isté účtovné obdobie.

(***) Nákup zvierat sa nikdy nezaznamenáva ako medzispotreba (v podstate ide o nadobudnutie nedokončených výrobkov, pozri 2.067) a výpočet živočíšnej produkcie sa môže vypočítať len nepriamo, na základe predajov, THFK a zmien stavu zásob.

(****) Podľa použitej metódy sa vnútrojednotková spotreba upraví na hodnoty EÚP.

(*****) Dovážané poľnohospodárske výrobky (okrem zvierat) sa nezapočítajú.“

PRÍLOHA II

„PRÍLOHA II

PROGRAM PRENOSU ÚDAJOV

Za každú z položiek produkcie (položky 01 až 18 vrátane podpoložiek) sa zasiela hodnota v základných cenách, ako aj jej zložky (hodnota vo výrobných cenách, dotácie na výrobky a dane z výrobkov).

Údaje za účet produkcie a pre tvorbu hrubého fixného kapitálu (ďalej len „THFK“) sa zasielajú v bežných cenách aj v cenách predchádzajúceho roka.

Všetky hodnoty sa vyjadrujú v miliónoch jednotiek národnej meny. Vstup práce sa vyjadruje v 1 000 ročných pracovných jednotkách.

Údaje za regionálne ekonomické účty pre poľnohospodárstvo (ďalej len „REÚP“) sa poskytujú na úrovni NUTS 2 a zasielajú len v bežných cenách.

1. Účet produkcie

Položka	Zoznam premenných	Prenos údajov za referenčný rok n			
		a	b	c	d
		November rok n (odhady EÚP)	Marec rok n + 1 (odhady EÚP)	September rok n + 1 (údaje EÚP)	September rok n + 2 (údaje REÚP)
01	OBILNINY (vrátane osív)	X	X	X	X
01.1	Pšenica a špaldová pšenica	X	X	X	X
01.1/1	Pšenica letná a špaldová	—	—	X	X
01.1/2	Pšenica tvrdá	—	—	X	X
01.2	Raž a súraž	X	X	X	X
01.3	Jačmeň	X	X	X	X
01.4	Ovos a jarné zmesi obilnín	X	X	X	X
01.5	Kukurica na zrno	X	X	X	X
01.6	Ryža	X	X	X	X
01.7	Ostatné obilniny	X	X	X	X
02	PRIEMYSELNÉ PLODINY	X	X	X	X
02.1	Olejnaté semená a olejnaté plody (vrátane osív)	X	X	X	X
02.1/1	Osivo repky a okrúhlice	—	—	X	X
02.1/2	Slnečnica	—	—	X	X
02.1/3	Sója	—	—	X	X
02.1/4	Ostatné olejnaté plodiny	—	—	X	X
02.2	Bielkovinové plodiny (vrátane osív)	X	X	X	X
02.3	Surový tabak	X	X	X	X
02.4	Cukrová repa	X	X	X	X

Položka	Zoznam premenných	Prenos údajov za referenčný rok n			
		a	b	c	d
		November rok n (odhady EÚP)	Marec rok n + 1 (odhady EÚP)	September rok n + 1 (údaje EÚP)	September rok n + 2 (údaje REÚP)
02.5	Ostatné priemyselné plodiny	X	X	X	X
02.5/1	Priadne rastliny	—	—	X	—
02.5/2	Chmeľ	—	—	X	—
02.5/3	Ostatné priemyselné plodiny: Iné	—	—	X	—
03	KRMOVINY	X	X	X	X
03.1	Krmná kukurica	—	—	X	X
03.2	Krmne okopaniny (vrátane krmnej repy)	—	—	X	X
03.3	Ostatné krmne rastliny	—	—	X	X
04	ZELENINA A ZÁHRADNÍCKE PRODUKTY	X	X	X	X
04.1	Čerstvá zelenina	X	X	X	X
04.1/1	Karfiol	—	—	X	—
04.1/2	Rajčiaky	—	—	X	—
04.1/3	Ostatná čerstvá zelenina	—	—	X	—
04.2	Rastliny a kvety	X	X	X	X
04.2/1	Škólkarské výpestky	—	—	X	—
04.2/2	Okrasné rastliny a kvety (vrátane vianočných stromčekov)	—	—	X	—
04.2/3	Porasty	—	—	X	—
05	ZEMIAKY (vrátane osív)	X	X	X	X
06	OVOCIE	X	X	X	X
06.1	Čerstvé ovocie	X	X	X	X
06.1/1	Stolové jablká	—	—	X	—
06.1/2	Stolové hrušky	—	—	X	—
06.1/3	Broskyne	—	—	X	—
06.1/4	Ostatné čerstvé ovocie	—	—	X	—
06.2	Citrusové plody	X	X	X	X
06.2/1	Pomaranče	—	—	X	—
06.2/2	Mandarínky	—	—	X	—
06.2/3	Citróny	—	—	X	—
06.2/4	Ostatné citrusové plody	—	—	X	—
06.3	Tropické ovocie	X	X	X	X

Položka	Zoznam premenných	Prenos údajov za referenčný rok n			
		a	b	c	d
		November rok n (odhady EÚP)	Marec rok n + 1 (odhady EÚP)	September rok n + 1 (údaje EÚP)	September rok n + 2 (údaje REÚP)
06.4	Hrozno	X	X	X	X
06.4/1	Stolové hrozno	—	—	X	—
06.4/2	Ostatné hrozno	—	—	X	—
06.5	Olivy	X	X	X	X
06.5/1	Stolové olivy	—	—	X	—
06.5/2	Ostatné olivy	—	—	X	—
07	VÍNO	X	X	X	X
07.1	Stolové víno	—	—	X	—
07.2	Akostné víno	—	—	X	—
08	OLIVOVÝ OLEJ	X	X	X	X
09	OSTATNÉ RASTLINNÉ VÝROBKY	X	X	X	X
09.1	Rastlinné materiály používané hlavne na pletenie	—	—	X	—
09.2	Osivá	—	—	X	—
09.3	Ostatné rastlinné výrobky: Iné	—	—	X	—
10	PRODUKCIA PLODÍN (01 AŽ 09)	X	X	X	X
11	ŽIVOČÍCHY	X	X	X	X
11.1	Dobytok	X	X	X	X
11.2	Ošípané	X	X	X	X
11.3	Koňovité	X	X	X	X
11.4	Ovce a kozy	X	X	X	X
11.5	Hydina	X	X	X	X
11.6	Ostatné zvieratá	X	X	X	X
12	ŽIVOČÍŠNE PRODUKTY	X	X	X	X
12.1	Mlieko	X	X	X	X
12.2	Vajcia	X	X	X	X
12.3	Iné produkty živočíšneho pôvodu	X	X	X	X
12.3/1	Surová vlna	—	—	X	—
12.3/2	Zámotky priadky morušovej	—	—	X	—
12.3/3	Ostatné produkty živočíšneho pôvodu: Iné	—	—	X	—
13	ŽIVOČÍŠNA PRODUKCIA (11+12)	X	X	X	X
14	PRODUKCIA POĽNOHOSPODÁRSKYCH VÝROBKOV (10+13)	X	X	X	X

Položka	Zoznam premenných	Prenos údajov za referenčný rok n			
		a	b	c	d
		November rok n (odhady EÚP)	Marec rok n + 1 (odhady EÚP)	September rok n + 1 (údaje EÚP)	September rok n + 2 (údaje REÚP)
15	PRODUKCIA POĽNOHOSPODÁRSKÝCH SLUŽIEB	X	X	X	X
15.1	Poľnohospodárske služby	—	—	X	—
15.2	Prenájom kvót mlieka	—	—	X	—
16	POĽNOHOSPODÁRSKA PRODUKCIA (14+15)	X	X	X	X
17	NEPOĽNOHOSPODÁRSKE DRUHOTNÉ ČINNOSTI (NEODDELITELNÉ)	X	X	X	X
17.1	Spracovanie poľnohospodárskych výrobkov	X	X	X	X
17.2	Ostatné neoddeliteľné druhotné činnosti (tovary a služby)	X	X	X	X
18	PRODUKCIA ODVETVIA POĽNOHOSPODÁRSTVA (16+17)	X	X	X	X
19	CELKOVÁ MEDZISPOTREBA	X	X	X	X
19.01	Zásoby osív a sadív	X	X	X	X
19.02	Energia; mazivá	X	X	X	X
19.02/1	— elektrická energia	—	—	X	—
19.02/2	— plyn	—	—	X	—
19.02/3	— ostatné palivá a pohonné hmoty	—	—	X	—
19.02/4	— iné	—	—	X	—
19.03	Hnojivá a zúrodňujúce látky	X	X	X	X
19.04	Prípravky na ochranu rastlín a pesticídy	X	X	X	X
19.05	Veterinárne výdavky	X	X	X	X
19.06	Krmivá pre zvieratá	X	X	X	X
19.06/1	— krmivá dodávané inými poľnohospodár- skymi podnikmi	X	X	X	X
19.06/2	— krmivá nakupované mimo odvetvia poľno- hospodárstva	X	X	X	X
19.06/3	— krmivá vyrobené a spotrebované v tom istom poľnohospodárskom podniku	X	X	X	X
19.07	Údržba materiálov	X	X	X	X
19.08	Údržba budov	X	X	X	X

Položka	Zoznam premenných	Prenos údajov za referenčný rok n			
		a	b	c	d
		November rok n (odhady EÚP)	Marec rok n + 1 (odhady EÚP)	September rok n + 1 (údaje EÚP)	September rok n + 2 (údaje REÚP)
19.09	Poľnohospodárske služby	X	X	X	X
19.10	Nepriamo merané služby finančného sprostredkovania (FISIM)	X	X	X	X
19.11	Iné tovary a služby	X	X	X	X
20	HRUBÁ PRIDANÁ HODNOTA V ZÁKLADNÝCH CENÁCH (18-19)	X	X	X	X
21	SPOTREBA FIXNÉHO KAPITÁLU	X	X	X	X
21.1	Vybavenie	—	—	X	—
21.2	Budovy	—	—	X	—
21.3	Porasty	—	—	X	—
21.4	Iné	—	—	X	—
22	ČISTÁ PRIDANÁ HODNOTA V ZÁKLADNÝCH CENÁCH (20-21)	X	X	X	X

2. Účet tvorby príjmov

Položka	Zoznam premenných	Prenos údajov za referenčný rok n			
		a	b	c	d
		November rok n (odhady EÚP)	Marec rok n + 1 (odhady EÚP)	September rok n + 1 (údaje EÚP)	September rok n + +2 (údaje REÚP)
23	ODMENY ZAMESTNANCOV	X	X	X	X
24	OSTATNÉ DANE Z PRODUKIE	X	X	X	X
25	INÉ DOTÁCIE NA PRODUKCIU	X	X	X	X
26	PRÍJEM Z PRODUKČNÝCH FAKTOROV (22-24 +25)	X	X	X	X
27	PREVÁDZKOVÝ PREBYTOK/ZMIEŠANÝ PRÍJEM (22-23-24+25)	X	X	X	X

3. Účet príjmov z podnikania

Položka	Zoznam premenných	Prenos údajov za referenčný rok n			
		a	b	c	d
		November rok n (odhady EÚP)	Marec rok n + 1 (odhady EÚP)	September rok n + 1 (údaje EÚP)	September rok n + 2 (údaje REÚP)
28	NÁJOMNÉ A INÉ POPLATKY Z PRENÁJMU NEHNUTEĽNOSTÍ	X	X	X	X
29	PLATENÉ ÚROKY	X	X	X	X
30	PRIJATÉ ÚROKY	X	X	X	X
31	PRÍJMY Z PODNIKANIA (27–28–29+30)	X	X	X	X

4. Prvky kapitálového účtu

Položka	Zoznam premenných	Prenos údajov za referenčný rok n			
		a	b	c	d
		November rok n (odhady EÚP)	Marec rok n + 1 (odhady EÚP)	September rok n + 1 (údaje EÚP)	September rok n + 2 (údaje REÚP)
32	THFK V PRÍPADE POĽNOHOSPODÁRSKÝCH VÝROBKOV	—	—	X	X
32.1	THFK v prípade porastov	—	—	X	—
32.2	THFK v prípade zvierat	—	—	X	—
33	THFK V PRÍPADE NEPOĽNOHOSPODÁRSKÝCH VÝROBKOV	—	—	X	X
33.1	THFK v prípade materiálov	—	—	X	—
33.2	THFK v prípade budov	—	—	X	—
33.3	Ostatná THFK	—	—	X	—
34	THFK (OKREM ODPOČÍTATELNEJ DPH) (32+33)	—	—	X	X
35	TVORBA ČISTÉHO FIXNÉHO KAPITÁLU (OKREM ODPOČÍTATELNEJ DPH) (34–21)	—	—	X	X
36	ZMENY STAVU ZÁSOB	—	—	X	X
37	KAPITÁLOVÉ TRANSFERY	—	—	X	X
37.1	Investičné granty	—	—	X	—
37.2	Ostatné kapitálové transfery	—	—	X	—

5. Vstup práce v poľnohospodárstve

Položka	Zoznam premenných	Prenos údajov za referenčný rok n		
		a	b	c
		November rok n (odhady EÚP)	Marec rok n + 1 (odhady EÚP)	September rok n + 1 (údaje EÚP)
38	CELKOVÝ VSTUP PRÁCE V POĽNOHOSPODÁRSTVE	X	X	X
38.1	Vstup práce v poľnohospodárstve neodmeňovanej pevným platom	X	X	X
38.2	Vstup práce v poľnohospodárstve odmeňovanej pevným platom	X	X	X“